PARLAMENT EUROPEJSKI 2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

14.12.2010 B7-0733/2010

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w odpowiedzi na pytanie wymagające odpowiedzi ustnej
B7-0659/2010

zgodnie z art. 115 ust. 5 Regulaminu

w sprawie utworzenia stałego mechanizmu kryzysowego służącego ochronie stabilności finansowej strefy euro

Sharon Bowles
w imieniu Komisji Gospodarczej i Monetarnej

B7-0733/2010

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie utworzenia stałego mechanizmu kryzysowego służącego ochronie stabilności finansowej strefy euro

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 121, 122, 126, 136 i 148 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 lipca 2010 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie transgranicznego zarządzania kryzysowego w sektorze bankowym[1] (zwaną dalej „sprawozdaniem Ferreiry”),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 lipca 2010 r. dotyczącą europejskiego instrumentu stabilizacji finansowej i europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej oraz działań na przyszłość[2],

– uwzględniając pytanie z dnia 24 czerwca 2010 r. skierowane do Komisji dotyczące europejskiego instrumentu stabilizacji finansowej i europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej oraz działań na przyszłość[3],

– uwzględniając sprawozdanie z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie wniosku w sprawie rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 479/2009 w zakresie jakości danych statystycznych w kontekście procedury nadmiernego deficytu[4],

– uwzględniając swoją rezolucję legislacyjną z dnia 22 września 2010 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Organ Nadzoru Bankowego[5] (zwaną dalej „sprawozdaniem Garcii-Margallo”),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 października 2010 r. w sprawie poprawy zarządzania gospodarką i ram stabilności Unii, w szczególności w strefie euro[6] (zwaną dalej „sprawozdaniem Feio”),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 października 2010 r. w sprawie kryzysu finansowego, gospodarczego i społecznego: zalecenia dotyczące działań i inicjatyw do podjęcia (sprawozdanie śródokresowe)[7] (zwaną dalej „sprawozdaniem Berès”),

– uwzględniając oświadczenie szefów państw i rządów strefy euro z dnia 25 marca 2010 r.,

– uwzględniając konkluzje nadzwyczajnego posiedzenia Rady ECOFIN w dniach 9-10 maja

[1] Teksty przyjęte, P7_TA-PROV(2010)0276.
[2] Teksty przyjęte, P7_TA-PROV(2010)0277.
[3] Pytanie ustne 0095/2010.
[4] Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0253.
[5] Teksty przyjęte, P7_TA-PROV(2010)0337.
[6] Teksty przyjęte, P7_TA-PROV(2010)0377.
[7] Teksty przyjęte, P7_TA-PROV(2010)0376.

2010 r.,

– uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej[1],

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 12 maja 2010 r. w sprawie zacieśnienia koordynacji polityki gospodarczej (COM(2010)250),

– uwzględniając dokument Europejskiego Banku Centralnego (EBC) za dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie wzmocnienia zarządzania gospodarczego w strefie euro,

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 czerwca 2010 r. zatytułowany „Wzmocnienie koordynacji polityki gospodarczej w interesie stabilności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – Narzędzia na rzecz silniejszego zarządzania gospodarczego w UE" (COM(2010)367/2),

– uwzględniając sześć wniosków legislacyjnych Komisji dotyczących zarządzania gospodarczego w UE z dnia 29 września 2010 r. (zwane dalej „pakietem legislacyjnym w sprawie zarządzania gospodarczego" – COM(2010)522, COM(2010)523, COM(2010)524, COM(2010)525, COM(2010)526 i COM(2010)527),

– uwzględniając decyzję Europejskiego Banku Centralnego 2010/624/UE z dnia 14 października 2010 r. w sprawie zarządzania operacjami zaciągania i udzielania pożyczek wykonywanymi przez Unię w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej[2],

– uwzględniając sprawozdanie w sprawie wzmocnienia zarządzania gospodarczego w UE przedstawione Radzie Europejskiej przez grupę zadaniową ds. zarządzania gospodarczego w dniu 21 października 2010 r.,

– uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 28-29 października 2010 r.,

– uwzględniając oświadczenie Eurogrupy z dnia 28 listopada 2010 r.,

– uwzględniając pytanie B7-0199/2010 skierowane do Komisji w sprawie utworzenia stałego mechanizmu kryzysowego służącego ochronie stabilności finansowej strefy euro,

– uwzględniając art. 115 ust. 5 oraz art. 110 ust. 2 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że potrzebne jest kompleksowe i zintegrowane rozwiązanie kryzysu związanego z zadłużeniem w strefie euro, ponieważ dotychczasowe fragmentaryczne podejście okazało się nieskuteczne,

B. mając na uwadze, że na nadzwyczajnym posiedzeniu ECOFIN w dniach 9-10 maja 2010 r. Rada i państwa członkowskie uzgodniły ustanowienie tymczasowego mechanizmu w wysokości 750 mld EUR służącego utrzymaniu stabilności finansowej, obejmującego szybko uruchomiany fundusz stabilizacyjny (europejski mechanizm stabilizacji finansowej – EFSM) w łącznej wysokości do 60 mld EUR oraz europejski instrument

[1] Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1.
[2] Dz.U. L 275 z 20.10.2010, s. 10.

stabilizacji finansowej (EFSF) w łącznej wysokości do 440 mld EUR, który ma zastać uzupełniony kwotą do 250 mld EUR ze środków MFW,

C. mając na uwadze, że podstawę prawną EFSM stanowi art. 122 ust. 2 TFUE oraz międzyrządowe porozumienie między państwami członkowskimi; mając na uwadze, że jego uruchomienie obwarowane jest rygorystycznymi warunkami w związku ze wspólnym wsparciem ze strony UE i MFW, a także warunkami podobnymi do warunków MFW dostosowanymi do specyfiki społecznej i gospodarczej państw, w których jest wdrażany oraz zgodnie z ich programem rozwoju,

D. mając na uwadze, że EFSF został utworzony jako spółka specjalnego przeznaczenia, gwarantowana w sposób proporcjonalny i skoordynowany przez uczestniczące państwa członkowskie według ich udziału w kapitale wniesionym do EBC oraz z poszanowaniem ich krajowych wymogów konstytucyjnych, oraz że instrument ten wygaśnie po trzech latach,

E. mając na uwadze, że w komunikacie z dnia 12 maja 2010 r. Komisja stwierdziła, iż kryzys ujawnił, że solidne ramy zarządzania w sytuacji kryzysowej są niezbędnym uzupełnieniem wdrażania rozszerzonego paktu na rzecz stabilności i wzrostu oraz nowego makroekonomicznego mechanizmu dozoru finansowego mającego zapobiegać niekorzystnym zjawiskom w zakresie budżetu i konkurencyjności,

F. mając na uwadze, że w dokumencie z 10 czerwca 2010 r. EBC zawarł propozycje ram zarządzania w sytuacji kryzysu związanego z zadłużeniem, zapewniających wsparcie finansowe dla państw członkowskich strefy euro mających utrudniony dostęp do kredytów prywatnych,

G. mając na uwadze, że podczas posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 28-29 października 2010 r. szefowie państw i rządów zgodzili się, że istnieje potrzeba utworzenia przez państwa członkowskie stałego mechanizmu kryzysowego służącego ochronie stabilności finansowej całej strefy euro (europejski mechanizm stabilizacyjny – ESM),

H. mając na uwadze, że ESM ma stanowić uzupełnienie nowych ram wzmocnionego zarządzania gospodarczego w celu zapewnienia skutecznego i ścisłego dozoru i koordynacji ekonomicznej oraz że skupi się na zapobieganiu i znacząco zmniejszy prawdopodobieństwo wystąpienia kryzysu w przyszłości,

I. mając na uwadze, że Parlament jest przekonany o potrzebie istnienia stałego mechanizmu kryzysowego służącego ochronie stabilności finansowej strefy euro oraz że w sprawozdaniu Feio apelował o utworzenie europejskiego funduszu walutowego (EFW),

J. mając na uwadze, że w sprawozdaniach Ferreiry i Garcii-Margallo Parlament określił również potrzebę posiadania mechanizmu rozwiązywania sytuacji kryzysowych w sektorze bankowym jako niezbędnego uzupełnienia uprawnień nadzorczych nadanych nowym organom (ESA), aby zapewnić nadzór nad systemem finansowym Unii,

K. mając na uwadze, że na posiedzeniu Eurogrupy w dniu 6 grudnia 2010 r. jej przewodniczący zaproponował utworzenie paneuropejskich obligacji w celu wsparcia państw popadających w kłopoty finansowe, jednak propozycja ta nie została poddana pod

dyskusję, ponieważ niektóre państwa wyraziły sprzeciw wobec tego pomysłu,

L. mając na uwadze, że od czasu gdy w dniu 29 września 2010 r. Komisja przedstawiła Parlamentowi i Radzie wnioski legislacyjne w sprawie zarządzania gospodarczego rynki zostały dotknięte nowymi kryzysami, które muszą zostać uwzględnione przez Parlament i Radę, między innymi kryzysem zadłużenia w Irlandii,

M. mając na uwadze, że wyjątkowo ważne jest usprawnienie obecnych procesów koordynacji polityki gospodarczej oraz usunięcie elementów pokrywających się, aby zapewnić zrozumienie strategii UE przez operatorów rynku i obywateli, a także aby zbliżyć się do bardziej zintegrowanego podejścia i spowodować zmiany w procesie decyzyjnym,

N. mając na uwadze, że Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (ESRB) jest odpowiedzialna za makroostrożnościowy dozór nad systemem finansowym w celu lepszego przeciwdziałania systemowemu zagrożeniu stabilności finansowej w UE, tak aby unikać okresów powszechnych trudności finansowych i przyczyniać się do sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, a tym samym zapewniać trwały wkład sektora finansowego we wzrost gospodarczy,

1. wzywa Radę Europejską, aby jak najszybciej określiła, jakie zmiany Traktatu są niezbędne do ustanowienia stałego ESM;

2. przypomina, że z zadowoleniem przyjął utworzenie mechanizmu stabilności finansowej umożliwiającego stawienie czoła ryzyku niewypłacalności państwa, którego częściową podstawę prawną stanowił art. 122 TFUE, oraz że zwrócił uwagę na deficyt demokratyczny i brak odpowiedzialności nierozerwalnie związane z decyzjami Rady wchodzącymi w skład pakietu ratunkowego, podejmowanymi bez konsultacji z Parlamentem; domaga się, aby Parlament Europejski uczestniczył w charakterze współprawodawcy w tworzeniu przyszłych wniosków i decyzji dotyczących wychodzenia z kryzysu;

3. podkreśla, że z racjonalnego, praktycznego i demokratycznego punktu widzenia pakietu legislacyjnego w sprawie zarządzania gospodarczego nie można rozpatrywać w oderwaniu od decyzji podjętej przez Radę Europejską w sprawie utworzenia stałego mechanizmu kryzysowego;

4. jako współprawodawca pragnie podkreślić potrzebę utworzenia stałego EFW opartego na metodzie wspólnotowej; zauważa, że w każdym przypadku ESM i/lub EFW powinny opierać się na zasadzie solidarności, z zachowaniem rygorystycznych warunków, oraz powinny być finansowane między innymi z kar nakładanych na państwa członkowskie w wyniku zastosowania procedury nadmiernego deficytu, nadmiernego zadłużenia lub nadmiernej nierównowagi finansowej;

5. uważa, że stały mechanizm kryzysowy, który jest wiarygodny, solidny, trwały i oparty na rzeczywistych istotnych warunkach technicznych, powinien zostać przyjęty w zwykłej procedurze ustawodawczej oraz opierać się na metodzie wspólnotowej w celu zwiększenia udziału Parlamentu Europejskiego, a tym samym poprawy odpowiedzialności demokratycznej oraz wykorzystania wiedzy fachowej, niezależności i bezstronności Komisji; w tym świetle wzywa Radę Europejską do zapewnienia właściwej podstawy

prawnej podczas przeglądu TFUE w tym celu;

6. wzywa Komisję, aby przedstawiła komunikat zawierający zarówno ogólne kierunki polityki gospodarczej (art. 121 ust. 2 TFUE), jak i wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia (art. 148 ust. 2 TFUE) do rozpatrzenia w trakcie debaty nad europejskim okresem oceny, aby ograniczyć niemerytoryczne i niekończące się dyskusje; wzywa Komisję, aby zapewniła większy udział Parlamentu Europejskiego na każdym etapie tej debaty w celu zwiększenia odpowiedzialności demokratycznej i nadania dyskusji bardziej publicznego charakteru;

7. uważa, że podczas wdrażania wniosków legislacyjnych w sprawie zarządzania gospodarczego omawianych obecnie przez Parlament i Radę należy szczególnie uwzględnić reakcję polityczną na konkretne zalecenia dla państw członkowskich w ramach europejskiego okresu oceny;

8. zauważa, że ESRB powinna ściśle współpracować z Komisją, Radą i Parlamentem w zakresie określania ryzyka systemowego i zapewniania właściwego funkcjonowania ESM, zwłaszcza jeśli chodzi o ocenę wypłacalności danego państwa;

9. wzywa Komisję, aby po konsultacji z EBC przedstawiła komunikat zawierający wszechstronny opis ESM, wyjaśniający pozycję inwestorów, oszczędzających i uczestników rynku oraz stwierdzający jednoznacznie, że ESM będzie w pełni spójny z polityką MFW i praktyką MFW w odniesieniu do udziału sektora prywatnego, aby rozwiać obawy rynku;

10. stwierdza, że stały mechanizm kryzysowy powinien zostać wprowadzony możliwie szybko, aby zapewnić stabilność rynków i rozwiać niepewność co do obligacji wyemitowanych w ramach mechanizmu tymczasowego, które mają zostać spłacone po ustanowieniu stałego mechanizmu kryzysowego;

11. przyznaje, że o ile ustanowienie skutecznego mechanizmu kryzysowego leży w interesie wszystkich państw członkowskich, nie wszystkie państwa członkowskie będą należeć lub kandydować do strefy euro do czasu wprowadzenia takiego mechanizmu, oraz zauważa, że należy wyjaśnić ich szczególną sytuację, zwłaszcza państw ubiegających się o przynależność do strefy euro, które mają dług publiczny w euro; przypomina, że państwa nienależące do strefy euro korzystają na mocy art. 143 TFUE z instrumentu wsparcia bilansu płatniczego;

12. zauważa zatem, że państwa członkowskie spoza strefy euro powinny zostać zaangażowane w tworzenie takiego mechanizmu, a państwa członkowskie, które chcą uczestniczyć w mechanizmie, powinny mieć taką możliwość;

13. zauważa, że w każdym przypadku ESM powinien podlegać rygorystycznym warunkom oraz powinien być finansowany między innymi za pomocą nowatorskich instrumentów finansowych i/lub kar nakładanych na państwa członkowskie w wyniku zastosowania procedury nadmiernego deficytu, nadmiernego zadłużenia lub nadmiernej nierównowagi finansowej, jeżeli są one objęte przepisami będącymi obecnie przedmiotem negocjacji i odpowiednio do ich formy;

14. podkreśla, że finansowanie stałego mechanizmu kryzysowego musi opierać się na zasadzie „zanieczyszczający płaci”, co oznacza, że państwa członkowskie, które przez swoje deficyty i zadłużenie stwarzają większe ryzyko, powinny mieć większy udział w finansowaniu całości aktywów;

15. podkreśla, że takie rygorystyczne uwarunkowania o narastającym charakterze powinny posłużyć do przywrócenia zrównoważonego wzrostu, co nie powinno odbywać się kosztem najsłabszych, nie powinny być zatem równoznaczne z obniżaniem minimalnych dochodów i pogłębianiem ubóstwa i nierówności;

16. utrzymuje, że sektor prywatny powinien mieć udział w podziale obciążeń oraz że w związku z tym należy dostosować przepisy, aby uwzględnić, indywidualnie w każdym przypadku, udział wierzycieli z sektora prywatnego, z zachowaniem pełnej spójności z polityką MFW;

17. podkreśla konieczność zachowania wysokiego poziomu przejrzystości informacji dotyczących rachunków krajowych, w tym wszystkich działań pozabilansowych; zauważa, że wspomagać to muszą zewnętrzne audyty, wiarygodne statystyki i dane oraz odpowiedzialność; z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie uprawnień Eurostatu i przypomina, że w przeszłości Parlament wnosił o umożliwienie Eurostatowi przeprowadzania niezapowiedzianych kontroli rachunków państw członkowskich, co stanowiłoby środek zwiększający dozór fiskalny;

18. wzywa Komisję do przedstawienia komunikatu zawierającego wszechstronny opis klauzul i warunków odnoszących się do EFSM, a także innych unijnych instrumentów i pakietów pomocy finansowej udzielanych w reakcji na kryzys;

19. zwraca się do Komisji, aby poinformowała Parlament Europejski o spodziewanych skutkach dla wiarygodności kredytowej UE a) utworzenia mechanizmu stabilizacji finansowej oraz b) wykorzystania całej linii kredytowej;

20. zwraca się do Komisji o uszeregowanie pod względem ważności wydatków z budżetu UE w każdym roku istnienia EFSM, aby ustalić kolejność anulowania wydatków, w razie gdyby zaistniała konieczność zwrotu kwoty w wysokości do 60 mld EUR;

21. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, Radzie, przewodniczącemu Eurogrupy, Komisji, EBC oraz parlamentom i rządom państw członkowskich.